Σκεπτικό του Συμβουλίου: Θέση (ΕΕ) αριθ. 10/2020 του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης για επιχειρήσεις, και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 20017/1129 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937

(2020/C 333/02)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 8 Μαρτίου 2018 η Επιτροπή ενέκρινε δέσμη μέτρων για την εμβάθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, μαζί με την έκδοση της ανακοίνωσης με τίτλο «Ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών έως το 2019 - καιρός να επιταχύνουμε την επίτευξη αποτελεσμάτων». Η δέσμη περιλάμβανε τις ακόλουθες δύο προτάσεις υποκείμενες στη συνήθη νομοθετική διαδικασία:

— Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης (ESCP) για επιχειρήσεις, και

— Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθόρισε τις θέσεις του σε πρώτη ανάγνωση κατά την ολομέλεια της 27ης Μαρτίου 2019.

Από την πλευρά του Συμβουλίου, η Ομάδα «Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες» εξέτασε τις δύο προτάσεις σε διάφορες συνεδριάσεις υπό διαφορετικές Προεδρίες. Στις 26 Ιουνίου 2019 η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων έδωσε εντολή για τη διαπραγμάτευση συμφωνίας με το Κοινοβούλιο σχετικά με τις προτάσεις αυτές.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2019 επετεύχθη συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τα συμβιβαστικά κείμενα του κανονισμού και της οδηγίας, με την επιφύλαξη τεχνικής αναθεώρησης και εξέτασης των κειμένων από τους γλωσσομαθείς νομικούς.

Στις 7 Μαΐου 2020 και μετά την ολοκλήρωση της τεχνικής αναθεώρησης, η επιτροπή οικονομικής και νομισματικής πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε τα συμβιβαστικά κείμενα. Στις 12 Μαΐου 2020 η πρόεδρος αυτής της επιτροπής υπέγραψε επιστολή προς την Προεδρία του Συμβουλίου στην οποία αναφέρει ότι, εάν το Συμβούλιο εγκρίνει ως θέσεις του σε πρώτη ανάγνωση τα τεχνικώς αναθεωρημένα συμβιβαστικά κείμενα (συμπεριλαμβανομένων τυχόν απαραίτητων αλλαγών γλωσσικής-νομικής φύσεως), θα εισηγηθεί στη σύνοδο ολομέλειας του Κοινοβουλίου να εγκρίνει το Κοινοβούλιο στη δεύτερη ανάγνωσή του τις θέσεις του Συμβουλίου χωρίς περαιτέρω τροποποιήσεις. Στην περίπτωση αυτή οι δύο προτεινόμενες πράξεις θα θεωρηθεί ότι εκδόθηκαν με την διατύπωση που αντιστοιχεί στις θέσεις του Συμβουλίου.

Στις 20 Μαΐου 2020 η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων κατέληξε σε πολιτική συμφωνία για τα τεχνικώς αναθεωρημένα συμβιβαστικά κείμενα.

Έχοντας υπόψη την προαναφερθείσα συμφωνία και μετά την αναθεώρηση από τους γλωσσομαθείς νομικούς, το Συμβούλιο καθόρισε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 20 Ιουλίου 2020, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία που ορίζει το άρθρο 294 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

II. ΣΤΟΧΟΣ

Η πληθοχρηματοδότηση είναι μια λύση χρηματοπιστωτικής τεχνολογίας που παρέχει στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, και ιδίως στις νεοφυείς και τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις, πρόσβαση σε εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης, με σκοπό την προώθηση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας στην Ένωση, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την Ένωση Κεφαλαιαγορών. Αυτό συμβάλλει με τη σειρά του σε ένα πιο διαφοροποιημένο χρηματοπιστωτικό σύστημα λιγότερο εξαρτημένο από την τραπεζική χρηματοδότηση, περιορίζοντας κατά συνέπεια τους συστημικούς κινδύνους και τους κινδύνους συγκέντρωσης. Άλλα οφέλη από την προώθηση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας μέσω της πληθοχρηματοδότησης είναι η ενεργοποίηση αδρανών κεφαλαίων για επενδύσεις σε νέα και καινοτόμα έργα, η επιτάχυνση της αποτελεσματικής κατανομής των πόρων και η διαφοροποίηση των περιουσιακών στοιχείων.

Στόχος του κανονισμού και της οδηγίας είναι να αντιμετωπιστεί η πολυσχιδία του νομικού πλαισίου που εφαρμόζεται στις υπηρεσίες πληθοχρηματοδότησης, ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των εν λόγω υπηρεσιών και, παράλληλα, η ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών και της αποτελεσματικότητας της αγοράς και η συμβολή στη δημιουργία της Ένωσης Κεφαλαιαγορών.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

α) Φύση και πεδίο εφαρμογής του κανονισμού

Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση θεσπίζει ενιαίο εναρμονισμένο καθεστώς το οποίο θα ισχύει για όλους τους παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.

Ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε κυρίους έργων που είναι καταναλωτές ή στις προσφορές πληθοχρηματοδότησης με ανταλλακτική αξία που υπερβαίνει τα 5 000 000 EUR σε περίοδο 12 μηνών. Επιπλέον, για περίοδο εικοσιτεσσάρων μηνών και όταν σε ένα κράτος μέλος το όριο συνολικής ανταλλακτικής αξίας για τη δημοσίευση ενημερωτικού δελτίου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1129 είναι μικρότερο από 5 000 000 EUR, ο κανονισμός ισχύει στο εν λόγω κράτος μέλος μόνο για προσφορές πληθοχρηματοδότησης με συνολική ανταλλακτική αξία μέχρι του ποσού του εν λόγω ορίου.

Στον κανονισμό προβλέπεται μεταβατική περίοδος έως είκοσι τέσσερις μήνες μετά την έναρξη ισχύος του, κατά τη διάρκεια της οποίας οι πάροχοι υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης μπορούν (εκτός εάν και έως ότου λάβουν στο μεταξύ άδεια βάσει του κανονισμού) να εξακολουθήσουν, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, να εκτελούν υπηρεσίες πληθοχρηματοδότησης που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.

β) **Οργανωτικές και λειτουργικές απαιτήσεις**

Ο κανονισμός περιλαμβάνει σειρά μέτρων για την προστασία των επενδυτών, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για τη διακυβέρνηση, την εκτίμηση κινδύνου, τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας, την έκταση της διακριτικής ευχέρειας που μπορούν να ασκούν οι πάροχοι υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης που προσφέρουν διαχείριση ατομικού χαρτοφυλακίου δανείων, την αντιμετώπιση καταγγελιών, τις συγκρούσεις συμφερόντων, την εξωτερική ανάθεση, τις υπηρεσίες φύλαξης περιουσιακών στοιχείων πελατών και τις υπηρεσίες πληρωμών, καθώς και τις διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας.

γ) **Αδειοδότηση**

Οι αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών θα είναι υπεύθυνες για να χορηγούν άδεια λειτουργίας παρόχου υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης σύμφωνα με τον κανονισμό. Οι αρμόδιες αρχές που χορηγούν την άδεια λειτουργίας θα εποπτεύουν επίσης τον πάροχο υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης και θα έχουν την εξουσία να ανακαλούν την άδεια λειτουργίας υπό συγκεκριμένους όρους.

Η ESMA (η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) θα τηρεί αρχείο των αδειοδοτημένων παρόχων υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης και μπορεί επίσης να ζητεί πληροφορίες προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι άδειες χορηγούνται με συνεπή τρόπο.

δ) **Προστασία των επενδυτών**

Οι πάροχοι υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης παρέχουν στους πελάτες πληροφορίες που είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές. Ο κανονισμός περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τη δημοσιοποίηση των ποσοστών αθέτησης υποχρεώσεων, την αξιολόγηση γνώσεων πριν από την πραγματοποίηση επένδυσης και την προσομοίωση της ικανότητας των πελατών να επωμιστούν ζημίες, περίοδο περίσκεψης πριν από τη σύναψη σύμβασης, το δελτίο βασικών πληροφοριών για τους επενδυτές, πίνακες ανακοινώσεων και την πρόσβαση σε αρχεία.

ε) **Διαφημιστικές ανακοινώσεις**

Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις πρέπει να είναι σαφώς αναγνωρίσιμες ως τέτοιες. Οι πληροφορίες που περιέχουν πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές. Οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να δημοσιεύουν και να επικαιροποιούν στους ιστοτόπους τους τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ισχύουν για τις διαφημιστικές ανακοινώσεις.

στ) **Αρμόδιες αρχές και ESMA**

Ο κανονισμός προβλέπει ένα ελάχιστο σύνολο εποπτικών και ερευνητικών εξουσιών που πρέπει να διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές. Απαιτεί από αυτές να συνεργάζονται μεταξύ τους και με την ESMA. Περιλαμβάνει επίσης διατάξεις για το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων.

ζ) **Διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα**

Ο κανονισμός θεσπίζει κατ' ελάχιστον διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεων του κανονισμού. Περιλαμβάνει εξάλλου διατάξεις για το δικαίωμα προσφυγής, τη δημοσίευση αποφάσεων και την αναφορά στην ESMA των κυρώσεων που επιβάλλονται.

η) **Επανεξέταση**

Ο κανονισμός απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός 36 μηνών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού. Η Επιτροπή εκπονεί την έκθεση κατόπιν διαβούλευσης με την ESMA και την ΕΑΤ (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών). Στην έκθεση αξιολογούνται 26 πτυχές του κανονισμού.

θ) **Μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος**

Ο κανονισμός τροποποιεί την οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης, με την προσθήκη του κανονισμού στο παράρτημα της οδηγίας στο οποίο καθορίζεται ο κατάλογος των ενωσιακών πράξεων που συνιστούν το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της.

IV. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

Οι θέσεις του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση για τον κανονισμό και την οδηγία απηχούν τη συμβιβαστική συμφωνία που επετεύχθη κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το Συμβούλιο πιστεύει ότι οι θέσεις του σε πρώτη ανάγνωση συνιστούν ισορροπημένη δέσμη η οποία, όταν εγκριθεί, θα εκπληρώσει τον στόχο, ήτοι την προαγωγή της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης, την ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών και της αποτελεσματικότητας της αγοράς και τη συμβολή στη δημιουργία της Ένωσης Κεφαλαιαγορών.